

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและจิตสาธารณะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ
A comparison of Mattayomsueksa Three Students' Learning Achievement in Social
Studies, Attitudes towards the Environment and Public Mindedness by Using an
Integrated Learning and a Traditional Learning

ปราณปรียา พรหมสิทธิ์¹

¹ร.ร.ปรางค์กู่ ต.พิมาย อ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ 33170

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail: kaew-31@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ 3) เปรียบเทียบการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปรางค์กู่ อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 73 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจำนวน 39 คนและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าระดับความยาก (p) ตั้งแต่ 0.35 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) ตั้งแต่ 0.22-0.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (rcc) เท่ากับ 0.99 3) แบบวัด เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.32 - 0.65 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 และ 4) แบบวัดการมีจิตสาธารณะจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31-0.73 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยระดับการมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม จิตสาธารณะ

Abstract

The research aimed to compare learning achievement, attitudes towards the environment and public mindedness of Mattayomseuksa three students who learned by an integrated learning method and a traditional learning method. The subjects were seventy-three Mattayomseuksa three students of Prangkoo School in Prangkoo district of Sisaket province. They were derived by a cluster random sampling. The research instruments were 1) lesson plans, 2) a multiple learning achievement test of 40 items with a difficulty value from 0.35-0.75, a discrimination value from 0.22-0.90 and a confidence value equivalent to 0.99, 3) an attitude measuring format of 40 items with a discrimination value from 0.32-0.65 and a confidence coefficient value equivalent to 0.93, 4) a format to measure the subjects' public mindedness with a discrimination value from 0.31-0.73 and a confidence coefficient value equivalent to 0.90. Statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows.

1. The students who were given an integrated learning had a higher learning achievement mean than their counterparts who were given a conventional learning at a statistical significance of .01.
2. The students who were given an integrated learning had a higher attitude mean than their counterparts who were given a conventional learning at a statistical significance of .01.
3. The students who were given an integrated learning had a higher public mindedness mean than their counterparts who were given a conventional learning at a statistical significance of .01.

Keywords: Integrated Learning, Traditional Learning, Learning Achievement, Attitude.

บทนำ

ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์นั้นคุณภาพของคนในชาติถือว่าเป็นส่วนสำคัญยิ่งในยุคของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองต้องเร่งพัฒนาให้ทันกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง กระแสการเร่งพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ขณะเดียวกันปัญหาพลังงานและสิ่งแวดล้อมก็เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์ (จิราภรณ์ คชเสนี 2555) วิถีการขาดจิตสำนึกสาธารณะของประชาชนในชาติ เกิดจากความยากจนและด้อยการศึกษา บุคคลแกนนำในสังคมถูกรอบงำทางความคิด การดำเนินนโยบายตามเสรีตะวันตกอย่างไร้ขอบเขตทำให้เกิดความเห็นแก่ตัว เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา การหย่อนในศีลธรรม ขาดระเบียบวินัย มีการเบียดเบียนทำลายสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณะสมบัติของส่วนรวมเพิ่มมากขึ้น (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) เพื่อสังคม 2546) ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมและ

พฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมากขึ้น ขาดจิตสำนึกสาธารณะ เห็นความสำคัญของตนเองมากกว่าส่วนรวม นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ ตามมา ดังนั้นรัฐจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาของคนในชาติให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและมีการประเมินประสิทธิภาพของระบบการศึกษาเพื่อติดตามความก้าวหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2550)

การประเมินผลการจัดอันดับสมรรถนะการศึกษาไทยเปรียบเทียบกับนานาชาติของประเทศของ International Institute for Management Development : IMD ในปี 2556 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 27 จาก 60 ประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 10 จากทั้งหมด 13 ประเทศ และเมื่อวิเคราะห์ประเด็นด้านคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกเกณฑ์ชี้วัดในกลุ่มคุณภาพการศึกษา ประเทศไทยรั้งอันดับสุดท้ายในอาเซียนและมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและเมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) คะแนนเฉลี่ย 5 ปี คือปี พ.ศ. 2552-2556 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ

มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ในวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และ สังคมศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2556) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นมาตรฐานการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ซึ่งได้กำหนดจุดหมาย ของการศึกษาในข้อ 5 คือ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดี งามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อ 8 ให้ผู้เรียนมีจิต สาธารณะ ทั้งยังเพิ่มกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะ ประโยชน์เข้าไปในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้ในมาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีสันติสุข ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลที่มีจิตสาธารณะเป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งบอก ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนปรางค์กู่อำเภอ ปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมา ค่อนข้างมีปัญหา เวลาเรียนของนักเรียนไม่ต่อเนื่องและ ไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ นักเรียนขาดความรับผิดชอบ การมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีน้อย คะแนนเฉลี่ยจากการ ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่า เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด และค่าเฉลี่ยระดับ ประเทศในเกือบทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะกลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยรับผิดชอบ จัดการเรียนรู้พบว่า ปัญหาดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการ จัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นรูปแบบการอธิบายและการให้ทำ ใบงานที่ครูเตรียมให้เป็นรูปแบบที่ยังไม่ได้ช่วยให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ในปัจจุบันพบว่าการจัดการ

เรียนรู้แบบบูรณาการได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาต่างๆ ที่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งการนำเทคนิคที่ หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการขจัด ความซับซ้อนของเนื้อหาช่วยพัฒนาความสามารถที่ หลากหลายและตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่ แตกต่างกันของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้แบบองค์รวม มองเห็นรูปแบบและความสัมพันธ์ สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ทุกสาขาวิชาช่วยให้เกิดการ เรียนรู้ที่สมบูรณ์ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริง เนื่องจากศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่สามารถแยกออกจากกัน ได้โดยเด็ดขาด เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่ อย่างกลมกลืน การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่างๆ และ ผูกทักษะอย่างหลากหลายเชื่อมโยงกัน จะทำให้การเรียนรู้ ชีวิตจริงและมีความหมายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ 2547) การเรียนรู้แบบบูรณาการ จัดว่าเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้หนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาใน สาระการเรียนรู้ที่เปี่ยมไปด้วยข้อมูลความรู้จำนวนมาก และมีลักษณะของการเรียนการสอนที่แยกเป็นส่วนๆ เป็นเรื่องๆ ในขณะที่เวลาเรียนมีค่อนข้างจำกัดหรือ ไม่เพียงพอ จึงเหมาะสมอย่างยิ่ง ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี บูรณาการเนื้อหาในกลุ่มวิชาสังคมด้วยตนเองและบูรณาการ กับสาขาวิชาอื่นๆ ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือ ใช้นวัตกรรมแบบอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อช่วยลด ความซับซ้อนของเนื้อหาสาระและประหยัดเวลาในการจัด ทำแผนการจัดการเรียนรู้และการเรียนการสอนรายคาบ ของครู ทำให้เกิดความรู้แบบองค์รวมที่สมบูรณ์ให้แก่ผู้เรียน ทั้งยังเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามสภาพจริงของชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้ที่บูรณ าการความรู้และทักษะต่างๆ ตามสภาพจริงในพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อีกด้วย (โชติศรีมี จันทน์สุนทร 2551)

ผู้วิจัยมองเห็นถึงปัญหาและความสำคัญดังกล่าว มาข้างต้น จึงมีแนวความคิดนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อ แก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีแนวโน้มต่ำลงทุกปี และรูปแบบการสอนนี้น่าจะส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ การใส่ใจสิ่งแวดล้อมและมีจิตสาธารณะที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการน่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติการใส่ใจสิ่งแวดล้อม และการมีจิตสาธารณะที่สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองและกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง

ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปรังคฤ อำเภอบางคฤ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 39 คนและ 34 รวม 73 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) นำกลุ่มที่ได้มาจับสลากอีกครั้ง ได้เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองจำนวน 7 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง จำนวน 21 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและการหาคุณภาพเครื่องมือ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง หน้าที่

พลเมืองดีเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน ประกอบด้วยการสอน 2 รูปแบบๆ ละ 7 แผน มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.42 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าระดับความยาก(p) 0.35-0.75 มีค่าความยากปานกลาง มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) 0.22-0.90 มีคุณภาพสูงและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (rcc) เท่ากับ 0.99 อยู่ในเกณฑ์สูงแสดงว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับนี้มีคุณภาพที่ดี

3. แบบวัดเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก 0.32-0.65 มีค่าอำนาจจำแนกค่อนข้างสูง มีคุณภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 มีค่าที่สูงแสดงว่าแบบวัดเจตคติการใส่ใจสิ่งแวดล้อมฉบับนี้มีคุณภาพที่ดี

4. แบบวัดการมีจิตสาธารณะ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก 0.31-0.73 มีค่าสูง มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 อยู่ในเกณฑ์สูงแสดงว่าแบบวัดการมีจิตสาธารณะฉบับนี้มีคุณภาพที่ดี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. ใช้การทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มอิสระเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ วิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญแบบสอบถามเพื่อประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนในแต่ละข้อหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด 2545)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์หาค่าระดับความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{cc}) ตามวิธีของโลเวทท์ (Lovett Method)

3. แบบวัดเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

4. แบบวัดการมีจิตสาธารณะ วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้ค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อทดสอบความแตกต่างที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มดังปรากฏดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จำนวนตัวอย่าง		คะแนนผลสัมฤทธิ์				df	t
		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s		
39	34	25.74	3.63	23.73	3.73	71	6.350

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินวัดเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมหลังเรียน ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติเพื่อทดสอบหาความแตกต่างที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มผลปรากฏดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินวัดระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมของนักเรียน หลัง การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จำนวนตัวอย่าง		คะแนนผลสัมฤทธิ์				df	t
		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s		
39	34	3.94	0.34	3.70	0.35	71	2.983

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินวัดระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมของนักเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูง

กว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการประเมินจิตสาธารณะ หลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จำนวนตัวอย่าง		คะแนนผลสัมฤทธิ์				df	t
		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s		
39	34	4.03	0.30	3.55	0.73	71	3.761

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินจิตสาธารณะของนักเรียนหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและจิตสาธารณะ จากการทดสอบหลังเรียน ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปร		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	การใส่ใจสิ่งแวดล้อม	จิตสาธารณะ
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	N	39	39	39
	$\bar{X}$	25.74	3.94	4.03
	S	3.63	0.34	0.30
การจัดการเรียนรู้แบบปกติ	N	34	34	34
	$\bar{X}$	23.73	3.70	3.55
	S	3.73	0.35	0.73
t		6.350**	2.983**	3.761**
p		0.000	0.002	0.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม และระดับจิตสาธารณะจากการทดสอบหลังเรียน ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม และจิตสาธารณะที่สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและการจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับแบบปกติ ผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสม มีการวัดการประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่กำหนดให้ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชฌณ โสมบุตร (2550) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น รู้จักเชื่อมโยงเนื้อหาสาระต่างๆ ในหลักสูตร ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาอย่างลุ่มลึกโดยไม่ใช้การท่องจำแต่ต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.68/84.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย มีค่าเท่ากับ 0.73 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 73

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยระดับเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สร้างความตระหนัก มีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยของนันทา ขุดิแพทย์วิภา (2545) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อมและจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อม และจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีค่าเฉลี่ยระดับการมีจิตสาธารณะ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่าจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการส่งผลให้นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของน้ำทิพย์ งามสุทธา (2554) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แนวคิดจิตวิทยาร่วมสมัยเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตวิทยาร่วมสมัย กลุ่มทดลองมีจิตสาธารณะระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. กิจกรรมการจัดเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพราะในรายวิชานี้มีสาระการเรียนรู้ที่สามารถนำมาจัดรูปแบบการเรียนการสอนได้ทั้งในกลุ่มสาระเดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระวิชาอื่นได้อย่างหลากหลายและจัดให้สอดคล้องอย่างเป็นองค์รวมทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสมควรบูรณาการโดยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เสริมสร้างค่านิยม ความประพฤติในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างเต็มที่

3. ครูผู้สอนสามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งแบบครูคนเดียวและสามารถใช้ความร่วมมือจากคุณครูท่านอื่นร่วมกันจัดการเรียนรู้แบบสหวิทยาการได้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และประสบการณ์ในการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและครบถ้วน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับตัวแปรตามอื่น ๆ ด้วย เช่น ความสามารถในการ

การคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ ทักษะชีวิต และเจตคติในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้อื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ดูแลให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ อติชาติ และอาจารย์ ดร.บุญเลี้ยง หุมทอง ที่ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดูให้เป็นคนดี จนทุกวันนี้

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ คชเสนี. **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- โชติศรีศรี จันทร์สุคนธ์. **วิชาสังคมศึกษา : ศาสตร์แห่งการบูรณาการ**, **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์**. 9, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2551): 16-23.
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. **ระบบประกาศและรายงานผลสอบโอเน็ต**. (ออนไลน์) 2556 (อ้างเมื่อ 12 มีนาคม 2556). จาก <http://www.niets.or.th>
- นันทา ชุตินพวิภา. **ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. ปรินญาพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- น้ำทิพย์ งามสุทธา. **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้บูรณาการแนวคิดจิตวิทยาร่วมสมัยเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2554.
- บุญชม ศรีสะอาด. **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย : ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา**. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2545.
- บุญสม ธรรมชาติวิวัฒน์. **จิตสำนึก**. **วารสารวิชาการสภาอาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. 4, 1 (มกราคม 2542): 71-73.

พัชฌณ โสมบุตร. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาการศึกษาระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2555)**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค, 2550.

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.). **เพื่อสังคม**. **วารสารการศึกษา**. 26, 12 (กันยายน 2546): 18-20.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. **การเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ทีพีพรินท์, 2547.